

Adviseur meer betrekken bij Duurzame Zuivelketen

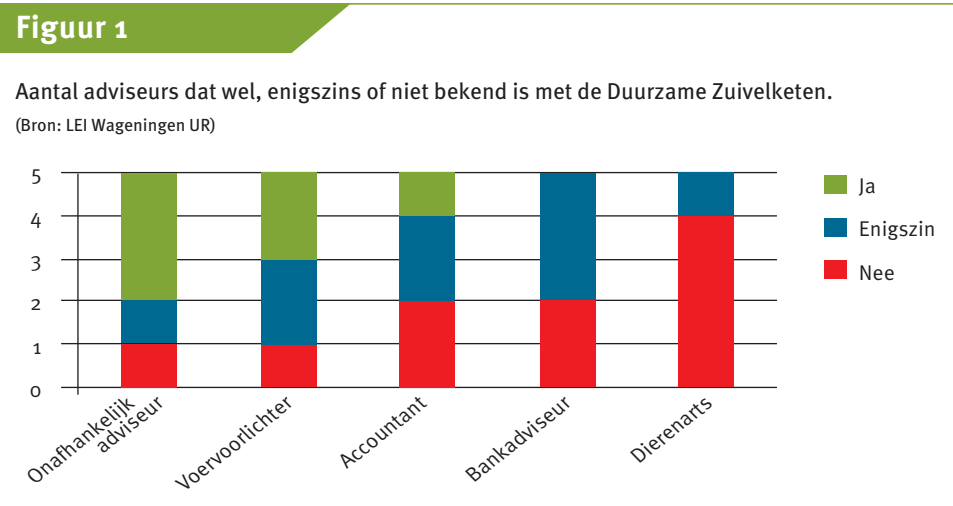
Adviseurs van melkveehouders zijn niet of nauwelijks op de hoogte van de activiteiten van de Duurzame Zuivelketen, ondanks dat de eerste activiteiten al dateren van 2008. Dat blijkt uit onderzoek onder adviseurs door LEI Wageningen UR in opdracht van de Duurzame Zuivelketen. Omdat adviseurs een belangrijke rol hebben in de realisatie van de doelen van de Duurzame Zuivelketen, wordt momenteel gezocht naar manieren om de adviseurs beter te bereiken.

Geesje Rotgers

De start van de Duurzame Zuivelketen ligt in 2008. De zuivelsector zag veel duurzaamheidsthema's op zich afkomen en besloot het heft in eigen hand te nemen door de thema's te vertalen in concrete doelen. Adviseurs spelen een belangrijke rol in de realisatie van de doelen van de Duurzame Zuivelketen op het boerenland, stelt Carolien de Lauwere, onderzoeker bij LEI Wageningen UR. Dat is uit eerder onderzoek gebleken. Maar welke rol de adviseur momenteel speelt in de verduurzaming van de zuivelketen, was niet bekend. Dat is nu onderzocht. Om inzicht te krijgen in de rol van de adviseurs zijn 25 diepte-interviews gehouden met vijf verschillende groepen adviseurs: dieren-

artsen, veevoeradviseurs, bankadviseurs, accountants en onafhankelijke adviseurs. Deze interviews vonden plaats in 2014, vertelt De Lauwere. Tijdens een aansluitende workshop met de betrokken adviseurs werden de uitkomsten van de interviews gepresenteerd en besproken.

Bekendheid Duurzame Zuivelketen
Uit de interviews bleek dat zes van de 25 adviseurs bekend zijn met de Duurzame Zuivelketen en negen hadden er wel van gehoord, maar wisten niet precies wat die inhoud. Dit was voor het projectteam een tegenvallende score. De onafhankelijke adviseurs bleken het best op de hoogte te zijn van de Duurzame Zuivelketen en de dierenartsen het minst (zie Figuur 1). De geïnterviewde

'Adviseurs voor ons enorm belangrijk'

Petra Tielemans, projectteam Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO): "Adviseurs zijn voor de zuivelondernemingen enorm belangrijk voor het realiseren van de duurzaamheidsdoelen. Alle zuivelondernemingen hebben hun eigen duurzaamheidsprogramma en op een aantal vlakken wordt er al intensief samengewerkt met bepaalde groepen adviseurs, zoals met dierenartsen bij de antibioticumreductie en met accountants en veevoeradviseurs bij de Kringloopwijzer. Wij vinden het niet belangrijk dat de term 'Duurzame Zuivelketen' onbekend is, maar willen de samenwerking met de adviseurs voor de diverse thema's in de komende jaren wel versterken. Adviseurs komen tenslotte veel vaker op het boerenland dan de zuivelondernemingen en LTO zelf en kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van onze doelen." Hoe de samenwerking versterkt zal worden, kan Tielemans nog niet zeggen. Dat wordt nog uitgewerkt.

Figuur 2

Vier thema's uit de Duurzame Zuivelketen ingedeeld naar onderdeel en te bereiken doel.

groep is overigens te klein om harde conclusies te kunnen trekken uit deze cijfers.

Werken aan doelen

De doelen (zie Figuur 2) zijn doorgesproken met de geïnterviewde adviseurs. Er is onderzocht welke doelen zij meer of minder belangrijk vinden. De adviseurs vonden het verminderen van het antibioticagebruik en het verlengen van de levensduur van de koeien het belangrijkste, naast het behoud van weidegang, het omlaag brengen van de fosfaat-

quanties zijn voor een melkveebedrijf als de doelen wel of niet worden gehaald. Dat is nu onbekend.

Ook elkaar tegensprekende doelen zijn nog een punt van zorg. Want hoe moet de praktijk daarmee omgaan? De dierenartsen brachten bijvoorbeeld in dat het stringent doorvoeren van antibioticareductie leidt tot meer diergezondheidsproblemen en het eerder afvoeren van koeien (kortere in plaats van langere levensduur). Weidegang is ook zo'n thema: iedereen weet dat een goede

Adviseurs meer betrekken

De adviseurs moeten meer betrokken worden bij de Duurzame Zuivelketen. Dat is de belangrijkste conclusie die dit onderzoek heeft opgeleverd. Adviseurs in het onderzoek bleken het jammer te vinden dat ze slecht bekend waren met sommige thema's en doelen aangezien zij hierin wel een rol voor zichzelf zagen weggelegd. De Duurzame Zuivelketen wil in ieder geval zorgen voor concrete handvatten voor adviseurs, zodat zij hun klanten beter kunnen adviseren. Per thema is inmiddels een programmteam aan het werk om de doelen concreet te maken voor adviseurs en handvatten te formuleren die hen moeten helpen in de advisering.

...WANT HOE MEET EN BENCHMARK JE BROEIKASGASSEN?

productie en het verbeteren van de stikstof-efficiëntie. Het verminderen van de broeikasgassen, duurzaam veevoer en biodiversiteit vonden zij het minst belangrijk. De Lauwere vindt deze uitkomsten niet verrassend. "Niet alle doelen zijn even concreet. Voor antibioticumgebruik zijn die wel concreet, maar voor thema's als biodiversiteit en broeikasgassen niet. Want hoe meet en benchmark je bijvoorbeeld een vermindering van broeikasgassen? De Duurzame Zuivelketen zal adviseurs concrete handvatten moeten bieden waarmee doelen behaald kunnen worden." Verder moet duidelijk worden wat de conse-

weide beter is dan een slechte stal, maar omgekeerd zijn de koeien beter af in een goede stal dan in een slechte weide, menen sommige adviseurs. Verder ontbreken volgens adviseurs de thema's 'economische duurzaamheid' en 'arbeid' in de doelen van de Duurzame Zuivelketen. Volgens De Lauwere is het belangrijk dat de thema's met elkaar worden verbonden zodat er een integrale afweging kan worden gemaakt. Want hoe wil de zuivelketen omgaan met het vraagstuk van antibioticareductie in relatie tot de diergezondheid en levensduur van de koe?

Doelen Duurzame Zuivelketen

De Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) en de vakgroep melkveehouderij van LTO Nederland hebben hun krachten gebundeld in de Duurzame Zuivelketen. Via de Duurzame Zuivelketen streven zuivelondernemingen en melkveehouders gezamenlijk naar een toekomstbestendige en verantwoorde zuivelsector en daarmee draagvlak in markt en maatschappij. In Figuur 2 staan de thema's met bijbehorende doelen waaraan wordt gewerkt. Meer info: www.duurzamezuivelketen.nl.